РЕФЕРАТИВНО-НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

ISSN 2521-1463

СУДОВО-ПСИХОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА.

Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці

ОНЛАЙН-ЖУРНАЛ ЗАСНОВАНО У 2016 РОЦІ

НОМЕР ЖУРНАЛУ

Том 4
№ 3 (21)

Травень – червень 2019 р.

DOI 10.53672/ej.3.2019

expertize-journal.org.ua

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Назаров О. А.
Євдокимова Н. О.
Кириченко О. А.
Калинка Г. І.
Цільмак О. М.
Мотлях О. І.

Барко В. І.
Лефтеров В. О.
Коренюк П. І.
Алікіна Н. В.
Попова Г. В.
Вітомський Ю. Л.

Землянська О. В.

Чернякова О. В.
Большаков С. І.
Тунтула О. С.
Ткач Ю. Д.
Єгорова Т. М.
Лисенко А. Б.

Шаповалов В. О.
Савкіна Т. В.
Савостін О. П.
Безушко С. В.
Вербина Ю. В.
Хлонь О. М.

Інститут психологічної експертизи і поліграфа Kyiv

ВИДАЄТЬСЯ ЗА СПРИЯННЯ

Київського міжнародного судово-експертного інституту психологічної експертизи і досліджень на поліграфі

ROR 02xc7et08

Номер на сайті

ISSN 2521-1463

ЗАСНОВНИК І ВИДАВЕЦЬ
Назаров Олег Анатолійович
канд. психол. наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій, суб'єкт ветеранського підприємництва, судовий експерт

ВИДАВНИК НАЗАРОВ О. А.

Судово-психологічна експертиза

Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці

Реферативно-науковий online журнал
Електронне видання
Засновано у травні 2016 року

2019. Том 4, № 3 (21)

Травень–червень 2019 року

Київ · 2019
expertize-journal.org.ua

DOI: 10.53672/ej.3.2019
УДК 159:34(05)+159:371(05)+347.948
ББК 67.5:88.4
С89

ISSN 2521-1463 (Online)
EAN-13 9772521146000
Ідентифікатор медіа R40-05509

Засновник і видавець: кандидат психологічних наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій, суб'єкт ветеранського підприємництва Назаров Олег Анатолійович

Видається за сприяння ТОВ «Київський міжнародний судово-експертний інститут психологічної експертизи і досліджень на поліграфі», ROR 02xc7et08

С89 **Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці** : реферативно-науковий online журнал. — 2019. Т. 4, № 3 (21) (травень–червень 2019 р.). — Київ : Видавник Назаров О. А., 2019. — 33 с. — URL: expertize-journal.org.ua.

Номер містить оригінальні статті й реферати праць з юридичної психології, судової експертизи та суміжних галузей, а також новини журналу й розділ «Новини інженерної психології та психотехніки».

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів

За точність викладеного матеріалу відповідальність покладається на авторів

Рукописи можуть рецензуватися і не повертаються

Авторські права на матеріали належать їхнім авторам. Матеріали журналу поширюються на умовах ліцензії Creative Commons «Із Зазначенням Авторства 4.0 Міжнародна» (CC BY 4.0), крім першоджерел рефератів і передрукованих матеріалів, права на які належать їхнім правовласникам.

Редакційні правки, скорочення та зміна назви матеріалу погоджуються з автором до публікації

За достовірність інформації, що міститься в опублікованих матеріалах, відповідальність несуть автори

© Автори матеріалів, 2019
© Видавник Назаров О. А., 2019

Редакційна колегія

Головний редактор — видавець (засновник видання)

Назаров О. А. — канд. психол. наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій, суб'єкт ветеранського підприємництва, атестований судовий експерт за спеціальністю 14.1 «Психологічні дослідження», стаж експертної діяльності з 2000 р., поліграфолог, правознавець. ORCID 0000-0002-3427-1162

Заступники головного редактора

Євдокимова Н. О. — д-р психол. наук, професор; напрям наукових робіт — психологічні науки. ORCID 0000-0002-8789-278X

Кириченко О. А. — д-р юрид. наук, професор, завідувач кафедри права факультету бізнесу, адміністрування та права Міжнародного класичного університету імені Пилипа Орлика, наукова спеціальність 12.00.09 — кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; напрям наукових робіт — юридичні науки. ORCID 0000-0002-8748-6431

Відповідальний секретар

Калинка Г. І. — фахівець факультету бізнесу, адміністрування та права Міжнародного класичного університету імені Пилипа Орлика, ад'юнкт зі спеціальності 19.00.06 — юридична психологія, здобувач наукового ступеня доктора філософії у галузі юридичної психології. ORCID 0000-0002-6113-7778

Члени редакційної колегії

Цільмак О. М. — д-р юрид. наук, канд. психол. наук, професор, завідувачка кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія», полковник міліції у відставці. ORCID 0000-0001-7348-4876

Мотлях О. І. — д-р юрид. наук, професор, провідний науковий співробітник наукової лабораторії з проблем досудового розслідування Навчально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ, поліграфолог, заслужений юрист України. ORCID 0000-0002-6135-9952

Барко В. І. — д-р психол. наук, професор, головний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії психологічного забезпечення Державного науково-дослідного інституту МВС України, поліграфолог, полковник міліції у відставці. ORCID 0000-0003-4962-0975

Лефтеров В. О. — д-р психол. наук, професор, проректор Міжнародного університету, полковник міліції у відставці. ORCID 0000-0002-9163-0555

Коренюк П. І. — д-р екон. наук, професор, академік (дійсний член) Академії економічних наук України, завідувач кафедри менеджменту організацій і адміністрування Дніпровського державного технічного університету. ORCID 0000-0001-8321-3199

Алікіна Н. В. — канд. психол. наук, старший науковий співробітник, експерт вищого кваліфікаційного класу, працювала тривалий час на посадах голови секції судової психологічної експертизи Науково-консультативної та методичної ради з проблем судової експертизи при Міністерстві юстиції України, головним експертом лабораторії криміналістичних експертиз Київського науково-дослідного інституту судових експертиз, атестований судовий експерт за спеціальністю 14.1 «Психологічні дослідження» до 2016 р., стаж експертної роботи з 1978 р. ORCID 0000-0002-0166-4437

Попова Г. В. — канд. психол. наук, доцент, підполковник міліції у відставці. ORCID 0000-0003-3814-4037

Вітомський Ю. Л. — канд. психол. наук, офіцер запасу СБ України. ORCID 0009-0004-5206-5065

Землянська О. В. († 06.07.2020) — д-р психол. наук, професор, професор кафедри соціології та психології факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, полковник міліції у відставці. ORCID 0000-0001-6547-2621

Чернякова О. В. — канд. психол. наук, доцент, завідувачка кафедри психології та філософії Київського університету інтелектуальної власності та права. ORCID 0000-0002-0384-4829

Большаков С. І. — канд. військ. наук, доцент, керівник ТОВ «Науково-дослідний інститут судової експертизи та оцінки», атестований судовий експерт за спеціальностями 11.1 «Дослідження документів бухгалтерського, податкового обліку і звітності» та 12.2 «Визначення вартості колісних транспортних засобів та розміру збитку, завданого власнику транспортного засобу», суб'єкт оцінки майна та майнових прав, полковник ЗСУ у відставці. ORCID 0000-0003-2394-0225

Тунтула О. С. — канд. юрид. наук, доцент, доцент кафедри цивільного та кримінального права і процесу юридичного факультету Чорноморського національного університету імені Петра Могили, наукова спеціальність 12.00.09 — кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність. ORCID 0000-0002-1699-1668

Ткач Ю. Д. — канд. юрид. наук, доцент кафедри криміналістики Одеського державного університету внутрішніх справ, наукова спеціальність 12.00.09 — кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза. ORCID 0009-0006-3675-2548

Єгорова Т. М. — старший науковий співробітник Полтавського відділення Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Міністерства юстиції України, голова секції судової психологічної експертизи Науково-консультативної та методичної ради з проблем судової експертизи при Міністерстві юстиції України з 2015 р., атестований судовий експерт за спеціальністю 14.1 «Психологічні дослідження», стаж експертної діяльності з 2000 р. ORCID 0000-0002-4097-5449

Лисенко А. Б. — голова професійної громадської організації «Колегія поліграфологів України», директор Комітету з освіти правління громадської професійної організації «Міжнародна асоціація професіоналів в поліграфології» (AIPP, Мексика), експерт-аналітик 1 категорії, поліграфолог, підполковник СБУ в запасі. ORCID 0000-0002-8131-9931

Шаповалов В. О. — головний редактор журналу «Оцінка достовірності: наукові дослідження та практика», атестований судовий експерт за спеціальністю 14.1 «Психологічні дослідження» (2016 р.), старший науковий співробітник науково-дослідного відділу (проблем психологічного вивчення особового складу) Науково-методичного центру кадрової політики Міністерства оборони України (2020 р.), поліграфолог. ORCID 0009-0004-0472-6201

Савкіна Т. В. — старший науковий співробітник лабораторії почеркознавчих, лінгвістичних, психологічних, мистецтвознавчих досліджень Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Міністерства юстиції України, атестований судовий експерт за спеціальністю 14.1 «Психологічні дослідження», стаж експертної діяльності з 1998 р. ORCID 0009-0007-9784-2253

Савостін О. П. — старший судовий експерт відділу почеркознавчих досліджень лабораторії криміналістичних видів досліджень Одеського науково-дослідного інституту судової експертизи Міністерства юстиції України, психолог — судовий експерт другого кваліфікаційного класу комунальної установи «Одеський обласний медичний центр психічного здоров'я», атестований судовий експерт за спеціальністю 14.1 «Психологічні дослідження», стаж експертної діяльності з 1982 р. ORCID 0009-0003-6666-0247

Безушко С. В. — канд. пед. наук, доцент. ORCID 0009-0008-2069-1642

Вербина Ю. В. — канд. психол. наук, доцент кафедри психології та педагогічної освіти Міжнародного класичного університету імені Пилипа Орлика. ORCID 0009-0004-2947-9251

Хлонь О. М. — канд. психол. наук, доцент, доцент кафедри психології та філософії Київського університету інтелектуальної власності та права. ORCID 0000-0001-9733-8531

Зміст

ПЕРЕДМОВА **6**

РОЗДІЛ 1. НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ (СТАТТІ, РЕФЕРАТИ СТАТЕЙ) **7**

1.1. Теорія та історія застосування спеціальних знань **8**

Наукова школа юриспруденції професора Аланкіра – 250 нових доктрин і концепцій **8**

Кириченко О. А., Тунтула О. С., Ланцедова Ю. О. Основи роботи з джерелами антиделіктних відомостей. Лекція № 3. Курс лекцій з криміналістики: навчальний посібник **13**

1.2. Проблемні аспекти застосування поліграфа **15**

Натан Гордон: практичний дослідник та вчений поліграфолог - основні наукові роботи міжнародно визнаного фахівця за останні 15 років **15**

Фото-колажі Міжнародного семінару поліграфологів 25-26 травня 2019 року та підписаного 24 травня 2019 року вперше в Україні Меморандуму про співпрацю в галузі освіти і науки задля розвитку інструментальної детекції прихованої інформації **21**

Хамзин С. Р. **Перевірка достовірності** наданої інформації за допомогою реєстрації психофізіологічних реакцій і реакцій окорухового апарату людини **24**

РОЗДІЛ 2. НОВИНИ ЖУРНАЛУ **26**

14 липня 2019 в Києві відбудеться Майстер зустріч із віце-президентом Української асоціації неінструментальної детекції брехні Кіпішіновим Валерієм на тему: "Алгоритми Polygraph-профайлінгової оцінки під час предтестової бесіди поліграфолога" **26**

РОЗДІЛ 3. НОВИНИ ІНЖЕНЕРНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПСИХОТЕХНІКИ **27**

Алгоритм DARE: розпізнавання неправди за обличчям і голосом **27**

ЧИТАЧІ ТАКОЖ ШУКАЮТЬ **29**

Передмова

СЛОВО РЕДАКЦІЇ

Чому журнал називається реферативно-науковим? За ДСТУ 3017:2015 науковий журнал містить наукові публікації про теоретичні й прикладні дослідження, а реферативний — бібліографічні записи разом із рефератами. Ми поєднуємо обидва формати: оригінальні статті публікуємо вперше, а праці, оприлюднені раніше в інших джерелах, подаємо як реферати з анотацією та посиланням на першоджерело. Авторське право на повний текст залишається за автором і першим видавцем.[6]

Дорогі читачі! Наука про людину в суді змінюється щороку, і цей номер — тому підтвердження. У випуску 2019. Том 4, № 3 (21) — 6 матеріалів; головні теми: теорія та історія спеціальних знань, поліграф і виявлення обману.

> *Зі світової практики. Тест на винувате знання (GKT) запропонував Д. Лікен (1959). Тест складається з низки запитань із кількома варіантами відповіді: один варіант пов'язаний зі злочином, а нейтральні добирають так, щоб невинуватий не міг відрізнити їх від нього. Якщо фізіологічні реакції на релевантний варіант стабільно сильніші, експерт робить висновок, що особа знає обставини події. У 2019 році минає 60 років від цієї події.*[7]

Радимо почати з матеріалу «Оцінка висновку експерта за допомогою спеціальних знань», який читачі обирають найчастіше. Можливо, саме ваше дослідження стане наступною сторінкою в історії судової експертизи. Редакція відкрита для статей науковців і практиків.

Редакція журналу

РОЗДІЛ 1. НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ (СТАТТІ, РЕФЕРАТИ СТАТЕЙ)

Позначки: «Анотація» — оригінальний матеріал, уперше оприлюднений у журналі; «Реферат» — стислий виклад праці або офіційного документа, уперше оприлюднених в іншому виданні чи на іншому ресурсі; під кожним рефератом наведено відомості про першу публікацію; наявний DOI зазначено біля відомостей про оприлюднення. Цифри у квадратних дужках відсилають до списку References після кожної публікації: описи за ДСТУ 8302:2015, українські й російські назви подано латиницею (транслітерація за постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2010 № 55), їхній переклад англійською — у квадратних дужках.

Читачеві. За кожною публікацією цього номера стоять реальні справи: кримінальні провадження, сімейні спори, позови про відшкодування моральної шкоди, перевірки із застосуванням поліграфа. Анотація допоможе швидко зорієнтуватися, а повний текст за посиланням відкриє методики, аргументи сторін і правові позиції Верховного Суду, які можуть знадобитися у вашій наступній справі. Читайте, порівнюйте з власною практикою і діліться знайденим з колегами.

1.1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ

НАУКОВА ШКОЛА ЮРИСПРУДЕНЦІЇ ПРОФЕСОРА АЛАНКІРА – 250 НОВИХ ДОКТРИН І КОНЦЕПЦІЙ[1] *(мова оригіналу — російська; назву подано в перекладі)*

Реферат. Матеріал, уміщений у виданні «Правова еліта України» (Київ : Логос, 2018, с. 74), представляє наукову школу юриспруденції професора Аланкіра. Аланкір є науковим псевдонімом доктора юридичних наук, професора О. А. Кириченка, утвореним з частин його імені, по батькові та прізвища. Подано біографію засновника школи: народився 1958 р. у м. Бахмачі на Чернігівщині, 1984 р. закінчив юридичний факультет Київського державного університету імені Тараса Шевченка, працював слідчим прокуратури, 1992 р. захистив кандидатську, а 1996 р. в Національній юридичній академії України імені Ярослава Мудрого докторську дисертацію, у якій розробив основи криміналістичної мікрооб'єктології; нині професор кафедри правознавства Міжнародного класичного університету імені Пилипа Орлика. Школа формується з 1992 р., найактивніше розвивається з 2000 р.; за твердженням авторів матеріалу, 10 її представників розробили понад 250 новітніх доктрин і концепцій. Наведено публікаційні показники О. А. Кириченка (777 праць, з них 23 монографії), Ю. О. Ланцедової (371) і О. С. Тунтули (427). Серед доктрин засновника названо три базисні значення права, базисні завдання й об'єкти юриспруденції, модель суду як єдиного антиделіктного органу у вигляді Верховного Суду з шістьма палатами, безоплатну одинадцятирівневу юридичну освіту, недопустимість погіршення правового статусу соціосуб'єктів, доктрину Конституційного, Адміністративного й Трудового кодексів та кодексів окремих видів судочинства. Окреслено внесок учнів: А. К. Виноградов обґрунтував загальноправову сутність обставин, що виключають антисоціальність діяння; Є. В. Кириленко запропонував новий видовий поділ юридичної відповідальності; С. А. Кириченко поділив кримінальні правопорушення на злочини, паразлочини, квазізлочини та інші види; Ю. О. Ланцедова розробила концепції роботи з джерелами антиделіктних відомостей і базисних властивостей доказів; Ю. Д. Ткач обґрунтував основи криміналістики та ордистики; О. С. Тунтула запропонувала видовий поділ суб'єктивних, об'єктивних і змішаних джерел антиделіктних відомостей; В. С. Шаповалова заклала основи криміналістичної зброєделіктики. Центральне місце посідає класифікація юридичних наук на теорологічні, регулятивні та антиделіктні, яку автори зіставляють із періодичною таблицею Д. І. Менделєєва. Для читачів журналу матеріал корисний як ключ до авторської термінології, якою послуговуються вміщені в цьому номері лекції з криміналістики.

Ключові слова: наукова школа професора Аланкіра, Кириченко О. А, доктрини юриспруденції, антиделіктні юридичні науки, класифікація юридичних наук, криміналістична мікрооб'єктологія, джерела антиделіктних відомостей, Конституційний кодекс України, ордистика, історія юридичної науки.

The Professor Alankir Scientific School of Jurisprudence: 250 New Doctrines and Concepts

Abstract. The terminology of the Professor Alankir school recurs in several lectures on criminalistics published in this and the following issue, so a profile of the school helps readers place it in context. This summary presents a profile published in the reference edition Legal Elite of Ukraine (Kyiv: Logos, 2018) of the scientific school of jurisprudence of Professor Alankir, the pen name of Doctor of

Law, Professor O. A. Kyrychenko, formed from parts of his first name, patronymic and surname. The profile outlines the founder's career: law graduate of Taras Shevchenko Kyiv State University (1984), prosecution investigator, candidate thesis in 1992 and doctoral thesis in 1996 at the Yaroslav Mudryi National Law Academy of Ukraine, in which he laid the foundations of forensic micro-object science; he is now a professor at the Petro Mohyla International Classical University. According to the authors, ten scholars of the school have developed more than 250 doctrines and concepts. Those attributed to the founder include three basic meanings of law, a single court system built around a Supreme Court with six chambers, an eleven-level free legal education and the concept of Constitutional, Administrative and Labour Codes. The contributions of his followers cover circumstances excluding the antisocial nature of an act (A. K. Vynohradov), types of legal liability (Ye. V. Kyrylenko), sources of anti-delict information and properties of evidence (Yu. O. Lantsedova, O. S. Tuntula), criminalistics and ordistics (Yu. D. Tkach) and forensic weapon science (V. S. Shapovalova). The school's classification of legal sciences into theoretical, regulatory and anti-delict ones is compared by its authors with Mendeleev's periodic table. The profile helps readers decode the terminology used in the lectures on criminalistics published in the same issue.

Keywords: Professor Alankir scientific school, Kyrychenko O. A, legal doctrines, anti-delict legal sciences, classification of legal sciences, forensic micro-object science, sources of anti-delict information, Constitutional Code of Ukraine, history of legal science.

Першоджерело: *Наукова школа юриспруденції професора Аланкіра – 250 новітніх доктрин і концепцій. Правова еліта України. Київ : Логос, 2018. С. 74.*[2] *Реферат оприлюднено в журналі 22.06.2019.*

References

1. Naukova shkola yurysprudentsii profesora Alankira – 250 novykh doktryn i kontseptsii [The Professor Alankir Scientific School of Jurisprudence: 250 New Doctrines and Concepts] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. Vol. 4, No. 3 (21). URL: https://expertize-journal.org.ua/profesor-kirichenko-o-a/964-naukova-shkola-yurisprudentsiji-profesora-alankira-250-novikh-doktrin-i-kontseptsij (onovlena versiia vid 02.07.2022). [in Ukrainian].

2. Naukova shkola yurysprudentsii profesora Alankira – 250 novitnikh doktryn i kontseptsii [Professor Alankir's Scientific School of Jurisprudence – 250 Newest Doctrines and Concepts]. Pravova elita Ukrainy. Kyiv : Lohos, 2018. S. 74. URL: http://logos-ukraine.com.ua/project/index.php?project=peu2018&load=ns25.html (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

---------- ЗМІСТ РОЗДІЛУ ----------[1]

Службова інформація. Службова сторінка розділу «Зміст розділу» з переліком 20 праць представників наукової школи професора О. А. Кириченка, виданих Видавцем Назаровим О. А. у 2019–2020 рр. як додатки до журналу. До переліку увійшли монографія «Новая доктрина одиннадцатиуровневого образования и его учебного обеспечения» (2019), лекції курсу криміналістики (№ 1–6, 8, 9), лекція № 4 курсу Загальної частини Антикримінальної галузі права України, лекції з «Правознавства» та «Конституційного права зарубіжних країн», навчально-методичні посібники до спецкурсів із подолання господарських кримінальних правопорушень і правопорушень у сфері інформаційних технологій, мультимедійні презентації О. А. Кириченка та Ю. О. Ланцедової. Для кожної праці подано бібліографічний опис і посилання на її сторінку в журналі.

Вперше оприлюднено: *сайт журналу «Судово-психологічна експертиза», 06.07.2019.*

Повний текст

1. Кириченко А. А. Новая доктрина одиннадцатиуровневого образования и его учебного обеспечения : монография / А. А. Кириченко, А. К. Виноградов, Ю. Д. Ткач, А. С. Тунтула; под ред. А. А. Кириченко. Киев : Издатель Назаров О. А., 2019. 182 с.

2. Кириченко О. А., Ткач Ю. Д., Тунтула О. С. Періодизація розвитку, поняття, система і дисциплінарні зв'язки. Лекція № 1. Курс лекцій з криміналістики: навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Видавець Назаров О. А., 2019. 72 с.

3. Кириченко О. А., Ткач Ю. Д., Тунтула О. С. Основи методології. Лекція № 2. Курс лекцій з криміналістики : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Видавець Назаров О. А., 2019. 32 с.

4. Кириченко О. А., Тунтула О. С., Ланцедова Ю. О. Основи роботи з джерелами антиделіктних відомостей. Лекція № 3. Курс лекцій з криміналістики: навч. посіб. 3-тє вид. Київ : Видавець Назаров О. А., 2019. 92 с.

5. Кириченко О. А., Виноградов А. К., Виноградова А. А. Тунтула О. С. Обставини, що виключають суспільну небезпеку діяння. Лекція № 4. Курс лекцій із Загальної частини Антикримінальної галузі права України : навч. посіб. 3-тє вид. Київ : Видавець Назаров О. А., 2019. 72 с.

6. Кириченко О. А., Ткач Ю. Д., Тунтула О. С. Основи мікрооб'єктології. Лекція № 4. Курс лекцій з криміналістики : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Видавець Назаров О. А., 2019. 36 с.

7. Кириченко О. А., Тунтула О. С., Ткач Ю. Д. Основи фотокінозйомки та. Лекція № 5. Курс лекцій з криміналістики: навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Видавець Назаров О. А., 2019. 42 с.

8. Кириченко О. А., Ланцедова Ю. О., Тунтула О. С. Основи слідознавства. Лекція № 6. Курс лекцій з криміналістики : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Видавець Назаров О. А., 2019. 48 с.

9. Кириченко О. А., Ткач Ю. Д., Тунтула О. С. Основи одорології. Лекція № 8. Курс лекцій з криміналістики : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Видавець Назаров О. А., 2019. 56 с.

10. Кириченко О. А., Тунтула О. С. Основи зброєделіктики. Лекція № 9. Курс лекцій з криміналістики: навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Видавець Назаров О. А., 2019. 72 с.

11. Кириченко О. А., Ткач Ю. Д., Тунтула О. С. Методичні вказівки та курс лекцій зі спецкурсу «Інноваційні засоби подолання господарських кримінальних та інших правопорушень» : навч.-метод. посіб. Київ : Видавець Назаров О. А., 2019. 232 с.

12. Кириченко О. А., Ланцедова Ю. О., Ткач Ю. Д., Тунтула О. С. Методичні вказівки та курс лекцій зі спецкурсу «Правовий статус та можливості суб'єктів подолання господарських кримінальних та інших правопорушень» : навч.-метод. посіб. Київ : Видавець Назаров О. А., 2019. 580 с.

13. Кириченко О. А., Тунтула О. С. Інноваційне розуміння класифікації юридичних наук, сутності та перспектив розвитку їх окремих гіпергруп та груп. Лекція № 4. Курс лекцій з навчальної дисципліни «Правознавство» : навч. посібник. Київ : Видавець Назаров О. А., 2019. 76 с.

14. Кириченко О. А., Тунтула О. С. Інноваційне розуміння сутності і видового поділу юридичних фактів, правопорушень та юридичної відповідальності. Лекція № 3. Курс лекцій з навчальної дисципліни «Правознавство» : навч. посібник. Київ : Видавець Назаров О. А., 2019. 108 с.

15. Кириченко О. А., Тунтула О. С. Інноваційне розуміння механізму передачі влади від виборців до суб'єктів владних повноважень та властивостей цих повноважень. Лекція № 2. Курс лекцій з навчальної дисципліни «Правознавство» : навч. посібник. Київ : Видавець Назаров О. А., 2019. 96 с.

16. Кириченко О. А., Тунтула О. С. Інноваційне розуміння забезпечення, дотримання та відновлення за Основним законом правового статусу різних видів соціосуб'єктів. Лекція № 1. Курс лекцій з навчальної дисципліни «Конституційне право зарубіжних країн» : навч. посібник. Київ : Видавець Назаров О. А., 2019. 304 с. укр. та рос.

17. Кириченко О.А. Основні здобутки наукової школи юриспруденції професора Аланкіра: мультимедійна презентація. Київ : Видавець Назаров О. А., 2020. 8 слайдів

18. Ланцедова Ю. А. Сущность, базисные свойства и разграничение девиантного поведения, принуждена и насилия : мультимедийная презентация. Киев : Издатель Назаров О. А., 2020. 60 слайдов / под ред. А. А. Кириченко. русс.-укр.

19. Ланцедова Ю. О. Сутність, базисні властивості та розмежування девіантної поведінки, примусу та насилля: мультимедійна презентація. Київ : Видавець Назаров О. А., 2020. 35 слайдів / за ред. О. А. Кириченка.

20. Кириченко О. А., Тунтула О. С., Ткач Ю. Д. Методичні вказівки та курс лекцій зі спецкурсу «Юридична відповідальність за правопорушення у сфері інформаційних технологій» : навч.-метод. посіб. Київ : Видавець Назаров О. А., 2020. 324 с. (додаток до електронного реферативно-наукового журналу «Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці»), укр., рос.

References

1. ---------- ZMIST ROZDILU ---------- [Section Contents]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi.

2019. Vol. 4, No. 3 (21). URL: https://expertize-journal.org.ua/profesor-kirichenko-o-a/976-zmist-rozdilu (onovlena versiia vid 17.02.2026). [in Ukrainian].

ОСНОВИ РОБОТИ З ДЖЕРЕЛАМИ АНТИДЕЛІКТНИХ ВІДОМОСТЕЙ. ЛЕКЦІЯ № 3. КУРС ЛЕКЦІЙ З КРИМІНАЛІСТИКИ: НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК[1]

Кириченко О. А., Тунтула О. С., Ланцедова Ю. О.

Реферат. Лекція № 3 «Основи роботи з джерелами антиделіктних відомостей» з курсу лекцій з криміналістики Кириченка О. А., Тунтули О. С. і Ланцедової Ю. О. вийшла третім виданням (Київ : Видавець Назаров О. А., 2019, 92 с.) як додаток до електронного реферативно-наукового журналу «Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці». Видання рекомендувала вчена рада Міжнародного класичного університету імені Пилипа Орлика (протокол № 11 від 26.06.2019), рецензенти: доктори юридичних наук І. І. Котюк, І. В. Пиріг і Е. Б. Хачатуров. Вихідним пунктом є детальний аналіз того, як процедурні кодекси країн пострадянського простору розуміють сутність доказів, їхні базисні основні й додаткові властивості, джерела доказів і пов'язані з цим положення. На цьому тлі автори розкривають сутність, властивості й ступеневий видовий поділ антиделіктних відомостей. Викладено поняття і ступеневий сутнісний видовий поділ суб'єктивних джерел антиделіктних відомостей, розглянуто міждисциплінарний і методичний видовий поділ об'єктивних джерел. Окрему увагу приділено новій доктрині практичних дій, предмета, суб'єктів і порядку антиделіктного доказування, а також іншій процедурі роботи з об'єктивними, суб'єктивними та змішаними джерелами антиделіктних відомостей. Лекція спирається на дослідження самих авторів: за відомостями про наукову школу професора Аланкіра, Ю. О. Ланцедова створила концепції сутності, послідовності та інших закономірностей роботи з різними джерелами антиделіктних відомостей, а також основних і додаткових базисних юридичних властивостей доказів, а О. С. Тунтула запропонувала вичерпний видовий поділ суб'єктивних, об'єктивних і змішаних джерел таких відомостей. У «Курсі лекцій з криміналістики» О. А. Кириченка та співавторів (Миколаїв, 2014) роботу з особистими й речовими джерелами антикримінальних відомостей уже було подано як послідовність пошукових і забезпечувальних дій, оцінки, використання та документування. Для судових експертів, слідчих і адвокатів лекція цікава узагальненою системою понять для роботи з джерелами відомостей, сформульованою на матеріалі різних процедурних кодексів. Посібник призначено для криміналістичної підготовки бакалаврів галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право»; він може бути корисним викладачам, студентам і співробітникам антиделіктних органів.

Ключові слова: антиделіктні відомості, джерела антиделіктних відомостей, суб'єктивні джерела, об'єктивні джерела, змішані джерела, докази, властивості доказів, антиделіктне доказування, криміналістика, процедурні кодекси.

Fundamentals of Working with Sources of Anti-Delict Information. Lecture No. 3. Course of Lectures on Criminalistics: A Textbook

Kyrychenko O. A., Tuntula O. S., Lantsedova Yu. O.

Abstract. Evidence law in post-Soviet jurisdictions is built on the notions of evidence and sources of evidence, which the authors of this lecture complement with the concept of anti-delict information developed by the Professor Alankir scientific school. Lecture No. 3, Fundamentals of Working with Sources of Anti-Delict Information, from the course of lectures on criminalistics by Kyrychen-

ko O. A., Tuntula O. S. and Lantsedova Yu. O., appeared in its third edition (Kyiv: Publisher Nazarov O. A., 2019, 92 pp.) as a supplement to this journal and was recommended by the Academic Council of the Petro Mohyla International Classical University. The authors begin with a detailed analysis of how the procedural codes of post-Soviet states define the essence of evidence, its basic primary and additional properties, and its sources. They then explain the essence, properties and multi-level classification of anti-delict information. The lecture defines subjective sources of such information and classifies them at several levels, and it presents an interdisciplinary and methodological classification of objective sources. Special attention is given to a new doctrine of the practical actions, subject matter, participants and procedure of anti-delict proof, and of work with objective, subjective and mixed sources. The lecture draws on the authors' own research: according to the profile of the school, Lantsedova developed concepts of the regularities of working with sources of anti-delict information and of the basic legal properties of evidence, while Tuntula proposed a classification of subjective, objective and mixed sources. For forensic experts, investigators and defence lawyers the lecture offers a unified conceptual framework derived from several procedural codes. The textbook is intended for undergraduate law students and may be useful to lecturers and practitioners.

Keywords: anti-delict information, sources of information, subjective sources, objective sources, mixed sources, evidence, properties of evidence, anti-delict proof, criminalistics.

Першоджерело: *Кириченко О. А., Тунтула О. С., Ланцедова Ю. О. Основи роботи з джерелами антиделіктних відомостей. Лекція № 3. Курс лекцій з криміналістики : навч. посіб. 3-тє вид. Київ : Видавець Назаров О. А., 2019. 92 с. (Додаток до електронного реферативно-наукового журналу «Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці»).*[1] *Реферат оприлюднено в журналі 06.07.2019.*

References

1. Kyrychenko O. A., Tuntula O. S., Lantsedova Yu. O. Osnovy roboty z dzherelamy antydeliktnykh vidomostei. Lektsiia № 3. Kurs lektsii z kryminalistyky: navchalnyi posibnyk [Fundamentals of Working with Sources of Anti-Delict Information. Lecture No. 3. Course of Lectures on Criminalistics: A Textbook] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. Vol. 4, No. 3 (21). URL: https://expertize-journal.org.ua/profesor-kirichenko-o-a/974-kirichenko-o-a-tuntula-o-s-lantsedova-yu-o-osnovi-roboti-z-dzherelami-antideliktnikh-vidomostej-lektsiya-3-kurs-lektsij-z-kriminalistiki-navchalnij-posibnik (onovlena versiia vid 04.08.2020). [in Ukrainian].

1.2. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІГРАФА

НАТАН ГОРДОН: ПРАКТИЧНИЙ ДОСЛІДНИК ТА ВЧЕНИЙ ПОЛІГРАФОЛОГ - ОСНОВНІ НАУКОВІ РОБОТИ МІЖНАРОДНО ВИЗНАНОГО ФАХІВЦЯ ЗА ОСТАННІ 15 РОКІВ[1]

Анотація. Редакція журналу систематизувала наукові праці Натана Дж. Гордона (Nathan J. Gordon), президента Міжнародного співтовариства поліграфологів і колишнього президента Американської поліграфологічної асоціації, оприлюднені за останні 15 років. Огляд підготовлено напередодні його першого в Україні Міжнародного навчально-методичного семінару «Ефективні техніки інтерв'ю (допиту) і тестування на поліграфі у кадровій роботі і розкритті злочинів» (Київ, 25–26 травня 2019 р.), тож мета публікації практична: дати українським поліграфологам упорядкований перелік англомовних праць дослідника з українськими перекладами назв і посиланнями на тексти. Перелік охоплює 33 позиції, які складаються у три напрями. Перший стосується методології тестування на поліграфі: ідіосинкразії в оцінюванні поліграм (у співавторстві з Т. Шурані, 2018), польове поліграфологічне дослідження як наука чи мистецтво (2016), теоретичний аналіз питання керованої брехні (2015), ефективність і валідність техніки порівняння інтегрованих зон (IZCT) з різними системами оцінювання в лабораторному експерименті із симуляцією злочину та в польовому дослідженні. Другий напрям, представлений переважно працями у співавторстві з В. Флейшером (William L. Fleisher), присвячено інтерв'ю і допиту: техніці MITT, формулюванню запитань, аналізу некерованих вербальних сигналів і заяв, невербальній поведінковій оцінці, техніці FAINT та її валідизації, інтерв'юванню дітей і осіб з розумовими порушеннями, скринінгу пасажирів, катуванням і хибним зізнанням, юридичним аспектам і складанню звітів. Третій напрям охоплює нейровізуалізацію обману: дослідження функціональної МРТ мозку разом із даними поліграфа, виконані з Ф. Мохамедом, С. Фаро, С. Платеком та ін., а також патент US 8571629 B2 від 29.10.2013, у якому запропоновано виявляти ознаки приховуваної інформації за активацією ділянок мозку під час відповідей на запитання. Окремо названо три посібники Н. Гордона: «Effective interviewing and interrogation techniques» (3-тє вид., 2010), «Essentials of Polygraph and Polygraph Testing» (2016) і «The Pre-Test Interview: the Foundation of Polygraph» (2015). Огляд корисний поліграфологам, судовим експертам і викладачам як путівник міжнародною літературою з інструментальної детекції прихованої інформації та техніки інтерв'ю.

Ключові слова: Натан Гордон, поліграф, поліграфологія, техніка порівняння інтегрованих зон (IZCT), техніка FAINT, інтерв'ю і допит, функціональна МРТ, виявлення обману, передтестове інтерв'ю, бібліографічний огляд.

Nathan Gordon, Practitioner, Researcher and Polygraph Scientist: The Main Scientific Works of an Internationally Recognised Expert over the Last 15 Years

Abstract. This editorial review introduces Ukrainian polygraph examiners to the English-language scientific output of Nathan J. Gordon, President of the International Society of Polygraph Examiners and former President of the American Polygraph Association. It was prepared ahead of his first seminar in Ukraine on effective interviewing, interrogation and polygraph testing in personnel screening and crime investigation (Kyiv, 25 to 26 May 2019). Its purpose is to give practitioners an organised

list of his works from the previous fifteen years, with Ukrainian translations of the titles and links to the texts. The 33 entries fall into three groups. The first concerns polygraph methodology: idiosyncrasies in chart evaluation (with T. Shurany, 2018), the field polygraph examination as science or art (2016), a theoretical analysis of the directed lie question (2015), and the accuracy and validity of the Integrated Zone Comparison Technique (IZCT) with various scoring systems in mock crime and field studies. The second, written mostly with William L. Fleisher, deals with interviewing and interrogation, including the Morgan Interview Theme Technique, question formulation, verbal and nonverbal cues, forensic statement analysis, the Forensic Assessment Interview Technique (FAINT) and its validation, interviewing children, false confessions, legal considerations and report writing. The third covers functional MRI studies of deception and truth telling correlated with polygraph data, conducted with F. B. Mohamed, S. H. Faro, S. M. Platek and others, and US patent 8571629 B2 (2013) on detecting concealed information from brain activation. Three books by Gordon on interviewing, polygraph testing and the pre-test interview are also listed. The review serves as a reading guide for polygraph examiners, forensic experts and trainers.

Keywords: Nathan J. Gordon, polygraph, Integrated Zone Comparison Technique, FAINT, interviewing and interrogation, functional MRI, deception detection, pre-test interview, bibliographic review.

Вперше оприлюднено: *сайт журналу «Судово-психологічна експертиза», 01.05.2019.*

Повний текст

Перелік наукових статей:

1. Idiosyncrasies in Chart Evaluation / **Ідіосинкразії в оцінці чарту поліграм** (червень 2018). Автори: Tuvia Shurany, Nathan J Gordon. - URL:

2. The Effectiveness of fMRI Data when Combined with Polygraph Data / **Ефективність даних fMRI при поєднанні з поліграфологічними даними** (березень 2018). Автори: Nathan J. Gordon, Feroze B. Mohamed, Steven M. Platek, Harris Ahmad. - URL:

3. A Field Polygraph Examination: Science or Art? / **Польове поліграфологічне дослідження: наука або мистецтво?** (грудень 2016). Автор: Nathan J. Gordon. - URL:

4. A Theoretical Analysis of the Directed Lie Question (DLC) / **Теоретичний аналіз питання керованої брехні** (липень 2015). Автор: Nathan J. Gordon. - URL:

5. Detection of deception and truth-telling using fMRI of the brain / **Виявлення обману і правдоподібності за допомогою fMRI мозку** (жовтень 2013). Автори: Scott H. Faro, Feroze B. Mohamed, Nathan J. Gordon, Steven M. Platek. - URL:

6. Effectiveness of the Integrated Zone Comparison Technique (IZCT) with Various Scoring Systems in a mock Crime experiment by Students / **Ефективність техніки порівняння інтегрованої зони (IZCT) з різними системами обрахунку поліграм у лабораторному експерименті із симуляцією злочину за участю студентів**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL:

7. Morgan Interview Theme Technique (MITT) / **Технологія інтерв'ю Моргана (MITT)** (грудень 2011). Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301111229_Morgan_Interview_Theme_Technique_MITT

8. Question Formulation / **Формулювання запитань**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL:

9. Projective Analysis of Unwitting Verbal Cues / **Проективний аналіз некерованих вербальних сигналів** (грудень 2011). Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301111233_Projective_Analysis_of_Unwitting_Verbal_Cues

10. Forensic Statement Analysis / **Аналіз судових заяв**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301111326_Forensic_Statement_Analysis

11. The Integrated Interrogation Technique / **Техніка комплексного допиту**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301111640_The_Integrated_Interrogation_Technique

12. Torture and False Confessions / **Катування та помилкові зізнання**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301111828_Torture_and_False_Confessions

13. Legal Considerations / **Юридичні міркування**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301111829_Legal_Considerations

14. Passenger Screening with Verbal and Nonverbal Cues Chapter / **Супутні вербальні та невербальні сигнали при скринінгу**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301111920_Passenger_Screening_with_Verbal_and_Nonverbal_Cues

15. Pre-employment Interviewing / **Інтерв'ювання при прийому на роботу**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL:

16. The Search for Truth / **Пошук істини. Частина 1**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301113008_The_Search_for_Truth

17. Interviewing Children and the Mentally Challenged / **Інтерв'ювання дітей та осіб з розумовими проблемами**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301113009_Interviewing_Children_and_the_Mentally_Challenged

18. Report Writing / **Написання звітів за результатами проведених досліджень на поліграфі**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL:

19. Psychophysiological Basis of the Forensic Assessment / **Психофізіологічна основа судової оцінки показань (FAINT)**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301113177_Psychophysiological_Basis_of_the_Forensic_Assessment

20. Truth and Lies / **Правда і брехня**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301113219_Truth_and_Lies

21. Nonverbal Behavioral Assessment / **Невербальна поведінкова оцінка**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301113220_Nonverbal_Behavioral_Assessment

22. Traditional Scoring of the FAINT Interview / **Традиційне оцінювання під час проведення інтерв'ю за технікою FAINT**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301113221_Traditional_Scoring_of_the_FAINT_Interview

23. Statements, Recordings, and Videos / **Заяви, записи та оцінка відео під час інтерв'ю або допит**у. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301113310_Statements_Recordings_and_Videos

24. Preparation for the Interview / Interrogation / **Підготовка до інтерв'ю / допиту**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301113381_Preparation_for_the_InterviewInterrogation

25. Understanding Aggressive Behavior and Dealing with Angry People / **Розуміння агресивної поведінки та робота з розлюченими людьми**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301113382_Understanding_Aggressive_Behavior_and_Dealing_with_Angry_People

26. The Search for Truth / **Пошук істини. Частина 2**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301113384_The_Search_for_Truth

27. The Instrumental Detection of Deception / **Інструментальне виявлення обману**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301113535_The_Instrumental_Detection_of_Deception

28. Validation of the Forensic Assessment Interview Technique / **Валідизація техніки проведення інтерв'ю під час судової оцінки свідчень**. Автор: Nathan J. Gordon. - URL: https://www.researchgate.net/publication/34723704_Validation_of_the_Forensic_Assessment_Interview_Technique

29. Effective Interviewing and Interrogation Techniques / **Ефективне інтерв'ювання та методи допиту**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/316600192_Effective_Interviewing_and_Interrogation_Techniques

30. Brain Mapping of Deception and Truth Telling about an Ecologically Valid Situation: Functional MR Imaging and Polygraph Investigation—Initial Experience 1 / **Валідна обгрунтованість відображення мозком обману і правди: функціональна MR - томографія і дослідження на поліграфі - початковий досвід. Частина 1**. Автори: Feroze B. Mohamed, Scott H. Faro, Nathan J. Gordon, Steven M. Platek, Harris Ahmad, J. Michael Williams. - URL:

31. Integrated zone comparison polygraph technique accuracy with scoring algorithms / **Інтегрована точність поліграфологічної техніки порівняння зонних алгоритмів**. Автори: Feroze B. Mohamed, Scott H. Faro, Nathan J. Gordon, Steven M. Platek, Harris Ahmad, J. Michael Williams. - URL: https://www.researchgate.net/publication/

7425636_Integrated_zone_comparison_polygraph_technique_accuracy_with_scoring_algorithms

32. Functional MRI of Deception and Truth with Polygraph Correlation / **Функціональна МРТ обману і правди з кореляцією даних за результатами досліджень на поліграфі**. Автори: Feroze B. Mohamed, Scott H. Faro, Nathan J. Gordon, Steven M. Platek, Harris Ahmad, J. Michael Williams. - URL: https://www.researchgate.net/publication/266129073_Functional_MRI_of_Deception_and_Truth_with_Polygraph_Correlation

33. A Field Validity Study of the Integrated Zone Comparison Technique / **Дослідження валідності інтегрованої техніки порівняння зон (IZCT)**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher, Hisham Morsie, Walid Habib, Khaled Salah. - URL: https://www.researchgate.net/publication/265628061_A_Field_Validity_Study_of_the_Integrated_Zone_Comparison_Technique

Також Натан Гордон є автором та співавтором трьох навчальних посібників для поліграфологів:

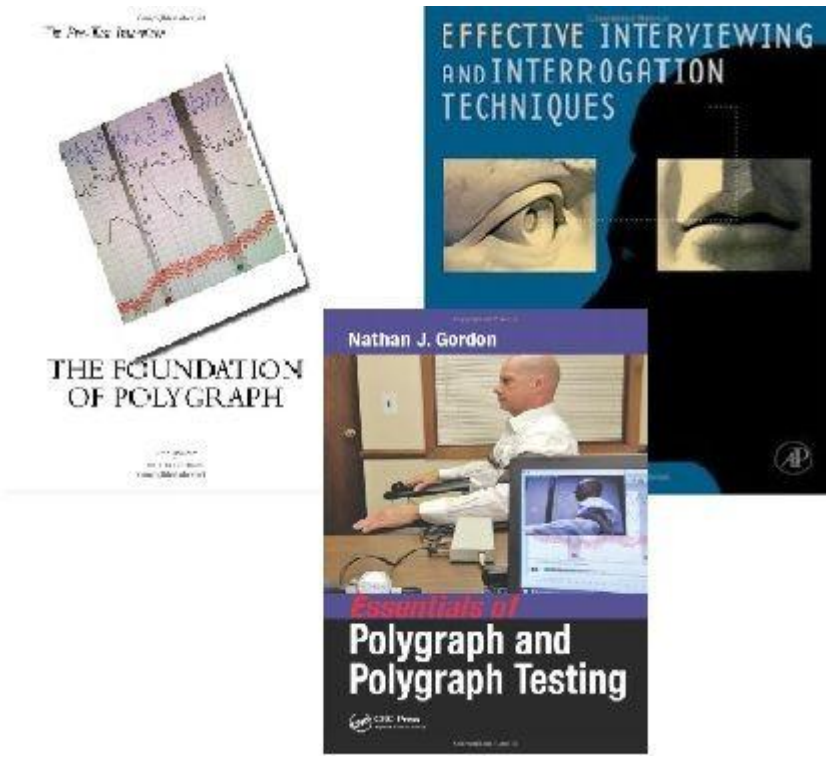

1. Gordon, Nathan J. Effective interviewing and interrogation techniques / **Ефективні методи інтерв'ю та допиту** / Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. – 3rd ed. (September 8, 2010). - P. 400. - URL: https://amzn.to/2ZMTXTx

2. Nathan J. Gordon Essentials of Polygraph and Polygraph Testing / **Основи поліграфа і поліграфологічного тестування**. - 1 edition (December 1, 2016). - P. 320. - URL: https://amzn.to/2GTTJCB

3. Nathan J. Gordon The Pre-Test Interview: the Foundation of Polygraph / **Передтестове інтерв'ю.** Основи поліграфа. / Tuvia Shurany, Nathan J. Gordon. - 1 edition (August 21, 2015). - P. 80. - URL: https://amzn.to/2IRRtOz

References

1. Natan Hordon: praktychnyi doslidnyk ta vchenyi polihrafoloh - osnovni naukovi roboty mizhnarodno vyznanoho fakhivtsia za ostanni 15 rokiv [Nathan Gordon, Practitioner, Researcher and Polygraph Scientist: The Main Scientific Works of an Internationally Recognised Expert over the Last 15 Years]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. Vol. 4, No. 3 (21). URL: https://expertize-journal.org.ua/doslidzhennya-na-poligrafi/956-natan-gordon-praktichnij-doslidnik-ta-vchenij-poligrafolog-naukovi-roboti-mizhnarodno-viznanogo-fakhivtsya-za-15-rokiv (onovlena versiia vid 24.06.2019). [in Ukrainian].

ФОТО-КОЛАЖІ МІЖНАРОДНОГО СЕМІНАРУ ПОЛІГРАФОЛОГІВ 25-26 ТРАВНЯ 2019 РОКУ ТА ПІДПИСАНОГО 24 ТРАВНЯ 2019 РОКУ ВПЕРШЕ В УКРАЇНІ МЕМОРАНДУМУ ПРО СПІВПРАЦЮ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ І НАУКИ ЗАДЛЯ РОЗВИТКУ ІНСТРУМЕНТАЛЬНОЇ ДЕТЕКЦІЇ ПРИХОВАНОЇ ІНФОРМАЦІЇ[1]

Анотація. Фоторепортаж редакції про Міжнародний навчально-методичний семінар для поліграфологів, який провів президент Міжнародного співтовариства поліграфологів Натан Дж. Гордон на тему «Ефективні техніки інтерв'ю (допиту) і тестування на поліграфі у кадровій роботі і розкритті злочинів». Семінар завершився 26 травня 2019 р. і зібрав до 80 фахівців із трьох країн. Подано також фотоколажі підписання 24 травня 2019 р. Меморандуму про співпрацю в галузі освіти і науки між ПВНЗ «Міжнародний класичний університет імені Пилипа Орлика» та Міжнародним співтовариством поліграфологів, що передбачає спільний розвиток професійних навичок роботи на поліграфі та проведення наукових досліджень.

Ключові слова: семінар поліграфологів, Натан Гордон, меморандум про співпрацю, Міжнародний класичний університет імені Пилипа Орлика, Міжнародне співтовариство поліграфологів, фотоколаж.

Вперше оприлюднено: *сайт журналу «Судово-психологічна експертиза», 16.06.2019.*

Повний текст

Міжнародний навчально-методичний семінар для поліграфологів
президента Міжнародного співтовариства поліграфологів Натана Дж. Гордона на тему: «Ефективні техніки інтерв'ю (допиту) і тестування на поліграфі у кадровій роботі і розкритті злочинів»
25-26 травня 2019, м. Київ
Лектор:
Натан Дж. Гордон
Модератор:

Лектор Натан Дж. Гордон
Міжнародний навчально-методичний семінар для поліграфологів
25-26 травня 2019 року, м. Київ, Україна
Перекладачі Ольга та Таміла

References

1. Foto-kolazhi Mizhnarodnoho seminaru polihrafolohiv 25-26 travnia 2019 roku ta pidpysanoho 24 travnia 2019 roku vpershe v Ukraini Memorandumu pro spivpratsiu v haluzi osvity i nauky zadlia rozvytku instrumentalnoi detektsii prykhovanoi informatsii [Photo Collages of the International Seminar of Polygraph Examiners of 25–26 May 2019 and of the Memorandum of Cooperation in Education and Science for the Development of Instrumental Detection of Concealed Information, Signed for the First Time in Ukraine on 24 May 2019]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. Vol. 4, No. 3 (21). URL: https://expertize-journal.org.ua/doslidzhennya-na-poligrafi/960-foto-kolazhi-mizhnarodnogo-seminaru-poligrafologiv-25-26-travnya-2019-roku-ta-pidpisanogo-24-travnya-2019-roku-vpershe-v-ukrajini-memorandumu-pro-spivpratsyu-v-galuzi-osviti-i-nauki-zadlya-rozvitku-instrumentalnoji-detektsiji-prikhovanoji-informatsiji (onovlena versiia vid 24.06.2019). [in Ukrainian].

ПЕРЕВІРКА ДОСТОВІРНОСТІ НАДАНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЗА ДОПОМОГОЮ РЕЄСТРАЦІЇ ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИХ РЕАКЦІЙ І РЕАКЦІЙ ОКОРУХОВОГО АПАРАТУ ЛЮДИНИ[1] *(мова оригіналу — російська; назву подано в перекладі)*

Хамзин С. Р.

Реферат. Хамзін С. Р. виходить з того, що дослідження із застосуванням поліграфа залишається однією з найпоширеніших у світі технологій перевірки інформації, яку повідомляють учасники судочинства, державні службовці та працівники комерційних організацій, проте останнім часом у цій сфері з'являються нові науково-технічні розробки. Їхню ефективність і доведену валідність автор пов'язує з тим, що журнал «Polygraph», який Американська асоціація поліграфологів видає з 1972 р., у 2017 р. перейменовано на «Polygraph & Forensic Credibility Assessment: A Journal of Science and Field Practice». Стаття, опублікована в російському журналі «Эксперт-криминалист» (2017, № 2, с. 36–39), має на меті схарактеризувати особливості використання технології реєстрації реакцій окорухового апарату людини під час перевірки достовірності наданої нею інформації. Ключовими поняттями роботи автор називає перевірку інформації, оцінку достовірності інформації, окорухову систему і поліграф. Реферат доповнено відомостями про автора: психолог за освітою, підготовку поліграфолога здобув у Marston Polygraph Academy (Сан-Бернардіно, США), є дійсним членом Американської асоціації поліграфологів, Британської та Європейської асоціації поліграфологів, у 2016 р. відзначений нагородою David L. Motsinger Horizon Award. Наведено й перелік інших його праць з інструментальної детекції прихованої інформації: з історії судових експертиз із застосуванням поліграфа і застосування заходів протидії, практики використання поліграфа в кримінальному судочинстві, огляди публікацій Р. Нельсона, а також М. Хендлера, П. Шоу та М. Гуглера про наукове обґрунтування досліджень на поліграфі й роль когнітивної діяльності та емоцій, працю про американський досвід перевірок осіб, які вчинили злочини сексуального характеру. Для збереження доступу до тексту редакція навела резервне посилання на копію статті. Для українських судових експертів і поліграфологів реферат корисний як орієнтир у новому напрямі інструментальної оцінки достовірності, що розвивається поряд із поліграфом.

Ключові слова: перевірка інформації, оцінка достовірності інформації, окорухова система, реакції окорухового апарату, поліграф, інструментальна детекція прихованої інформації, психофізіологічні реакції, Американська асоціація поліграфологів.

Verification of the Credibility of Provided Information by Recording Psychophysiological Reactions and Reactions of the Human Oculomotor System

Khamzyn S. R.

Abstract. Polygraph testing remains one of the most widely used technologies for verifying information provided by parties to legal proceedings, public servants and private-sector employees, but new instrumental approaches to credibility assessment have recently emerged. In this paper, published in the journal Ekspert-kriminalist (2017, No. 2, pp. 36–39), S. R. Khamzin links their effectiveness and demonstrated validity to the fact that the journal Polygraph, issued by the American Polygraph Association since 1972, was renamed Polygraph & Forensic Credibility Assessment: A Journal of Science and Field Practice in 2017. The aim of the paper is to describe the specific features of applying ocular-

motor recording technology, which registers reactions of the human oculomotor system, to the verification of information supplied by the examinee. The key concepts are information verification, credibility assessment, the ocular-motor system and the polygraph. The summary published in this journal reproduces the author's bilingual abstract and adds details of his background: training in psychology and polygraph examination (Marston Polygraph Academy, San Bernardino, USA), full membership in the American Polygraph Association and the British and European Polygraph Association, and the David L. Motsinger Horizon Award received in 2016. It also lists his other publications on instrumental detection of concealed information, covering the history of forensic polygraph examinations and of countermeasures, polygraph practice in criminal proceedings, reviews of studies by R. Nelson and by M. Handler, P. Shaw and M. Gougler on the scientific basis of polygraph testing and the role of cognition and emotion, and the American experience of testing sex offenders. For forensic experts and polygraph examiners the summary points to ocular-motor credibility assessment as a developing field alongside the polygraph.

Keywords: information verification, credibility assessment, ocular-motor system, oculomotor reactions, polygraph, instrumental detection of concealed information, psychophysiological reactions, American Polygraph Association.

Першоджерело: *Хамзин С. Р. Проверка достоверности предоставляемой информации при помощи регистрации психофизиологических реакций и реакций глазодвигательного аппарата человека. Эксперт-криминалист. 2017. № 2. С. 36–39.*[2] *Реферат оприлюднено в журналі 24.06.2019.*

References

1. Khamzyn S. R. Perevirka dostovirnosti nadanoi informatsii za dopomohoiu reiestratsii psykhofiziolohichnykh reaktsii i reaktsii okorukhovoho aparatu liudyny [Verification of the Credibility of Provided Information by Recording Psychophysiological Reactions and Reactions of the Human Oculomotor System] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. Vol. 4, No. 3 (21). URL: https://expertize-journal.org.ua/doslidzhennya-na-poligrafi/967-proverka-dostovernosti-predostavlyaemoj-informatsii-pri-pomoshchi-registratsii-psikhofiziologicheskikh-reaktsij-i-reaktsij-glazodvigatelnogo-apparata-cheloveka-khamzin-s-r-ekspert-kriminalist-2017-2 (onovlena versiia vid 13.10.2021). [in Ukrainian].

2. Khamzin S. R. Proverka dostovernosti predostavlyaemoy informatsii pri pomoshchi registratsii psikhofiziologicheskikh reaktsiy i reaktsiy glazodvigatelnogo apparata cheloveka [Verifying the Credibility of Provided Information by Recording Psychophysiological Reactions and Reactions of the Human Oculomotor System]. Ekspert-kriminalist. 2017. № 2. S. 36–39. URL: https://elibrary.ru/item.asp?id=29078878 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Russian].

РОЗДІЛ 2. НОВИНИ ЖУРНАЛУ

14 липня 2019 в Києві відбудеться Майстер зустріч із віце-президентом Української асоціації неінструментальної детекції брехні Кіпішіновим Валерієм на тему: "Алгоритми Polygraph-профайлінгової оцінки під час предтестової бесіди поліграфолога"[1]

27.06.2019

Короткий зміст. Анонс майстер-зустрічі з віце-президентом Української асоціації неінструментальної детекції брехні, керівником студії профайлінгу OpenTruth Валерієм Кіпішіновим «Алгоритми Polygraph-профайлінгової оцінки під час передтестової бесіди поліграфолога», призначеної на 14 липня 2019 року в Києві. Співавтор лектора: канд. мед. наук В. Опанасенко (Інститут медицини праці імені Ю. І. Кундієва НАМН України). У програмі: психологія прихованої інформації, помилка Отелло й пастка Брокау, ознаки обману в словах, емоціях і реакціях вегетативної нервової системи, мікровирази, аналіз голосу, розбір кейсів. Участь лише для поліграфологів.

References

1. 14 lypnia 2019 v Kyievi vidbudetsia Maister zustrich iz vitse-prezydentom Ukrainskoi asotsiatsii neinstrumentalnoi detektsii brekhni Kipishinovym Valeriiem na temu: "Alhorytmy Polygraph-profailinhovoi otsinky pid chas predtestovoi besidy polihrafoloha" [On 14 July 2019, a Master Meeting with Valerii Kipishinov, Vice-President of the Ukrainian Association of Non-Instrumental Lie Detection, Will Be Held in Kyiv on "Algorithms of Polygraph-Profiling Assessment During the Polygraph Examiner's Pre-Test Interview"]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. 2019. 27 cherv. URL: https://expertize-journal.org.ua/all-news/968-14-lipnya-2019-v-kievi-vidbudetsya-majster-zustrich-iz-zasnovnikom-ukrajinskoji-shkoli-profajlingu-kipishinovim-valeriem-po-temi-algoritmi-polygraph-profajlingovoji-otsinki-pid-chas-predtestovoji-besidi-poligrafologa (onovlena versiia vid 28.06.2019). [in Ukrainian].

РОЗДІЛ 3. НОВИНИ ІНЖЕНЕРНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПСИХОТЕХНІКИ

ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Алгоритм DARE: розпізнавання неправди за обличчям і голосом

Наприкінці 2017 року американські науковці оприлюднили результати роботи над DARE — алгоритмом штучного інтелекту, який оцінює правдивість показань за обличчям і голосом людини під час судового засідання.

Алгоритм створила команда Меріленського університету і Дартмутського коледжу. Програму навчили розпізнавати п'ять невеликих змін у виразі обличчя: насуплені або підняті брови, підвернуту чи випнуту губу, поворот голови, а також їхні поєднання. Для тренування використали базу зі 121 відеоролика з інсценованими судовими процесами; система відстежувала міміку, голос і мовлення [1].

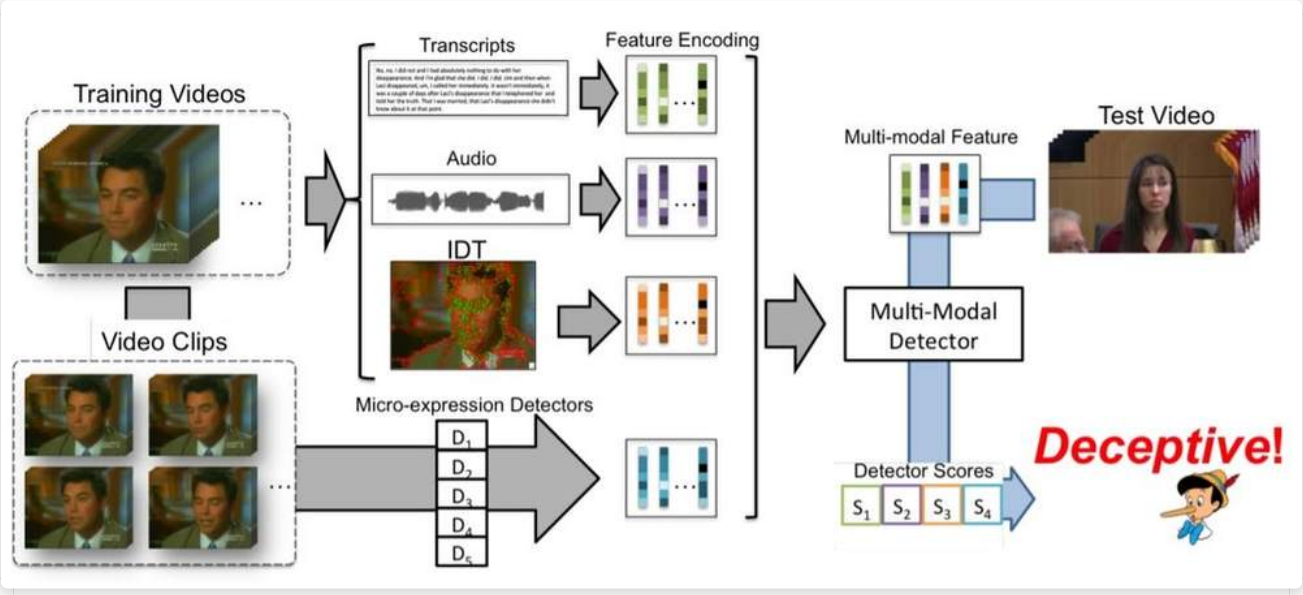

Схема роботи алгоритму DARE [1]

Під час перехресної перевірки на відео з акторами, які казали правду або обманювали, найвища точність DARE становила 92 % (у людей-оцінювачів — 81 %). Найбільший внесок давали саме зовнішні ознаки: лише за мімікою, без іншого контексту, алгоритм розпізнавав обман у 87 % випадків. Програму планували представити на конференції зі штучного інтелекту AAAI-18 [1].

Журнал звертає увагу на обмеження, яке визнають і самі автори: система навчалася на інсценованих процесах, тоді як у реальному суді поведінка підсудних може бути іншою. Прототип подібної програми, створений 2015 року на тій самій базі даних, досягав точності 75 % [1].

References

1. V SSHA razrabotan spetsialnyy tsifrovoy algoritm DARE, kotoryy mozhet raspoznat lozh podsudimogo po ego litsu i golosu v khode sudebnogo protsessa. Sudovo-psikhologichna ekspertiza. Zastosuvannya poligrafa i spetsialnikh znan v yuridichniy praktitsi : vebsayt. 2018. 26 sich. URL: https://expertize-journal.org.ua/detektor-lzhi-poligraf/780-razrabotan-spetsialnyj-algoritm-poligraf-dare-kotoryj-mozhet-raspoznat-lozh-podsudimogo-po-ego-litsu-i-golosu-v-khode-sudebnogo-protsessa (onovlena versiia vid 27.01.2018). [in Russian].

ЧИТАЧІ ТАКОЖ ШУКАЮТЬ

В ІНТЕРНЕТІ

Пошукові запити зі словом «експертиза», які найчастіше вводили користувачі Google в Україні у травні–червні 2019 р. — у період виходу цього номера[8]:

№	Запит	Індекс
1	судова експертиза	100
2	судово медична експертиза	48
3	експертиза проектної документації	34
4	екологічна експертиза	33
5	психологічна експертиза	20
6	лінгвістична експертиза	13
7	судово психологічна експертиза	8
8	трасологічна експертиза	4

Індекс популярності Google Trends: 100 — найчастіший запит періоду, решта — у відсотках від нього. Абсолютної кількості пошуків Google не оприлюднює. Найшвидше зростали запити: «експертиза проектної документації» (+160 %), «лінгвістична експертиза» (+140 %).

У ЖУРНАЛІ

Матеріали цього номера, які читачі відкривали найчастіше, — кількість переглядів їхніх сторінок на сайті журналу станом на 06.11.2026:

№	Матеріал	Переглядів
1	14 липня 2019 в Києві відбудеться Майстер зустріч із віце-президентом Української асоціації неінструментальної детекції брехні Кіпішіновим Валерієм на тему: "Алгоритми Polygraph-профайлінгової оцінки під час предтестової бесіди поліграфолога"	2 530
2	Натан Гордон: практичний дослідник та вчений поліграфолог – основні наукові роботи міжнародно визнаного фахівця за останні 15 років	2 426
3	*Кириченко О. А., Тунтула О. С., Ланцедова Ю. О.* Основи роботи з джерелами антиделіктних відомостей. Лекція № 3. Курс лекцій з криміналістики: навчальний посібник	2 411
4	Наукова школа юриспруденції професора Аланкіра – 250 нових доктрин і концепцій	2 208
5	Алгоритм DARE: розпізнавання неправди за обличчям і голосом	1 988

Лічильник сайту журналу рахує всі відкриття сторінки матеріалу від дня її оприлюднення. Перегляди саме за період виходу номера журнал фіксує з листопада 2026 р.

Станьте автором журналу. Редакція приймає статті науковців, судових експертів, адвокатів, психологів і здобувачів наукових ступенів з юридичної психології, судово-психологічної експертизи, застосування поліграфа та спеціальних знань у юридичній практиці. Публікація безкоштовна, статтям редакція присвоює DOI, а читають їх ті, хто щодня працює в судах. Приєднуйтеся до спільноти судових експертів і дослідників: вимоги до статей і тез див. у розділі «Вимоги до оформлення»[9].

Потрібен судовий експерт? Якщо у справі, яку розглядає суд, виникли питання, що потребують спеціальних знань у галузі психології, зокрема щодо моральних страждань, психологічного стану учасника процесу, інтересів дитини чи психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа, зверніться до редакції. Допоможемо визначитися з видом експертизи, сформулювати питання експертові й знайти фахівця з належною кваліфікацією. Запит — через форму «Консультація» на сайті журналу[10] або за телефоном +38 (093) 476-72-60.

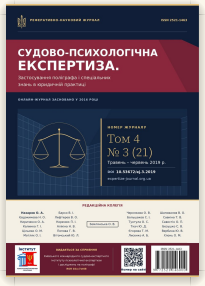

Як цитувати номер

Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці : реферативно-науковий online журнал. 2019. Т. 4, № 3 (21). 33 с. DOI: https://doi.org/10.53672/ej.3.2019. URL: https://expertize-journal.org.ua/nomera/19781-2019-3-26.

References

1. Pro metu stvorennia Internet-vydannia [On the Purpose of Creating the Online Publication]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/o-celyah (onovlena versiia vid 29.06.2022). [in Ukrainian].

2. Kyivskyi mizhnarodnyi sudovo-ekspertnyi instytut psykholohichnoi ekspertyzy i doslidzhen na polihrafi [Kiev International Forensic Expert Institute of Psychological Expertise and Researchs on Polygraph, LLC] : zapys u reiestri naukovykh orhanizatsii Research Organization Registry (ROR). URL: https://ror.org/02xc7et08 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

3. Vytiah z Yedynoho derzhavnoho reiestru veteraniv viiny vid 31.10.2026 № 31102026-00003569 [Extract from the Unified State Register of War Veterans of 31.10.2026 No. 31102026-00003569] : vidomosti pro subiekta veteranskoho pidpryiemnytstva (Nazarov Oleh Anatoliiovych) / Ministerstvo u spravakh veteraniv Ukrainy. Opryliudneno na storintsi "Pro naukovo-referatyvne vydannia" saitu zhurnalu. URL: https://expertize-journal.org.ua/o-nauchnom-izdanii (onovlena versiia vid 08.11.2026). [in Ukrainian].

4. Redaktsiina kolehiia [Editorial Board]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/redaktsijna-kolegiya (onovlena versiia vid 09.11.2026). [in Ukrainian].

5. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice]. 2019. Vol. 4, No. 3 (21). DOI: https://doi.org/10.53672/ej.3.2019. [in Ukrainian].

6. DSTU 3017:2015. Informatsiia ta dokumentatsiia. Vydannia. Osnovni vydy. Terminy ta vyznachennia poniat [Information and Documentation. Publications. Main Types. Terms and Definitions]. [Chynnyi vid 2016-07-01]. Vyd. ofits. Pp. 4.14.2.2, 4.14.2.7. Referaty prats, opryliudnenykh ranishe, podano iz zaznachenniam imeni avtora ta dzherela zapozychennia vidpovidno do p. 1 ch. 2 st. 22 Zakonu Ukrainy "Pro avtorske pravo i sumizhni prava" vid 01.12.2022 № 2811-IX; akty orhaniv derzhavnoi vlady ta ofitsiini dokumenty sudovoho kharakteru ne okhoroniaiutsia avtorskym pravom (p. 3 ch. 1 st. 8 tsoho Zakonu). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

7. Ben-Shakhar G., Elaad E. The Guilty Knowledge Test (GKT) as an Application of Psychophysiology: Future Prospects and Obstacles. URL: https://www.openu.ac.il/personal_sites/gershon-ben-shakhar/GKTCHAP3.pdf (data zvernennia: 04.11.2026).

8. Google Trends : poshukovyi termin «ekspertyza», Ukraina, 01.05.2019–30.06.2019 [Google Trends: Search Term “ekspertyza”, Ukraine, 01.05.2019–30.06.2019]. URL: https://trends.google.com/trends/explore?date=2019-05-01%202019-06-30&geo=UA&q=%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B8%D0%B7%D0%B0&hl=uk (data zvernennia: 06.11.2026). [in Ukrainian].

9. Vymohy do oformlennia statei i tez [Requirements for Articles and Abstracts]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/vimogi-do-oformlennya (onovlena versiia vid 08.11.2026). [in Ukrainian].

10. Konsultatsiia: zapyt na provedennia sudovoi psykholohichnoi ekspertyzy, doslidzhennia [Consultation: Request for a Forensic Psychological Examination or Study]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/konsultacia (onovlena versiia vid 28.10.2023). [in Ukrainian].

Відомості про журнал

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Назва: реферативно-науковий журнал «Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці» (Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice). Електронне (online) видання.

Ідентифікатори: ISSN 2521-1463 (Online); штриховий код EAN-13 для періодичних видань 9772521146000; державний український ідентифікатор медіа R40-05509 (рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення від 26.09.2024 № 2785); префікс DOI 10.53672 (Crossref).

Засновник і видавець: кандидат психологічних наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій, суб'єкт ветеранського підприємництва Назаров Олег Анатолійович. Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК № 8355 від 09.06.2025.

Видається за сприяння ТОВ «Київський міжнародний судово-експертний інститут психологічної експертизи і досліджень на поліграфі»; міжнародний ідентифікатор наукової організації ROR 02xc7et08.

Галузь: юридичні, психологічні науки. Періодичність: 1 раз на два місяці. Мови видання: українська, англійська.

Увага! Електронне видання не внесено до затвердженого Міністерством освіти і науки України переліку наукових фахових видань України.

ІСТОРІЯ ВИДАННЯ

Журнал засновано у травні 2016 р. кандидатом психологічних наук, доцентом, експертом-поліграфологом, правознавцем О. А. Назаровим на базі інформаційно-правового вебсайту з метою популяризації можливостей судово-психологічної експертизи, застосування поліграфа та інших спеціальних знань у юридичній практиці. Редакційну колегію сформовано у квітні 2017 р. під час ISSN-реєстрації видання.

БАЗИ ДАНИХ, РЕЄСТРИ ТА БІБЛІОТЕКИ

Реєстр суб'єктів у сфері медіа; Google Scholar; ISSN International Centre — ISSN Portal; Crossref; Scilit (MDPI); Відкритий український індекс цитувань (OUCI, ДНТБ України); ICI World of Journals (Index Copernicus, паспорт журналу); Реєстр наукових видань України (УкрІНТЕІ); Polska Bibliografia Naukowa (PBN). Інші каталоги: ResearchBib.

ПОЛІТИКА ВІДКРИТОГО ДОСТУПУ

Видання практикує політику негайного відкритого доступу до опублікованого змісту, підтримуючи принципи вільного поширення наукової інформації та глобального обміну знаннями задля загального суспільного прогресу.

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ

Поштова адреса: 01001, м. Київ-1, вул. Хрещатик, 22, абонентська скринька В-62. Засновник — видавець: тел. +38 (093) 476-72-60; e-mail: nazarovua@ukr.net. Заступники головного редактора: д-р психол. наук, професор Євдокимова Наталя Олексіївна (yevdokymova@ukr.net); д-р юрид. наук, професор Кириченко Олександр Анатолійович (alankir23@ukr.net). Сайт: expertize-journal.org.ua; e-mail редакції: info@expertize-journal.org.ua.

ЕЛЕКТРОННЕ НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці

2019. Том 4, № 3 (21)
травень–червень 2019 року

Реферативно-науковий online журнал

Засновник, видавець, відповідальний за випуск — Назаров О. А.

Видається за сприяння Київського міжнародного судово-експертного інституту психологічної експертизи і досліджень на поліграфі (ROR 02xc7et08).

Формат А4 (210×297 мм). Гарнітура Source Serif 4. Обсяг 33 с.

DOI 10.53672/ej.3.2019. Ідентифікатор медіа R40-05509. ISSN 2521-1463 (Online).

Видавник Назаров О. А. Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК № 8355 від 09.06.2025.

01001, м. Київ-1, вул. Хрещатик, 22, а/с В-62. Тел. +38 (093) 476-72-60. E-mail: nazarovua@ukr.net

expertize-journal.org.ua